

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: M. J. P.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem 150 00 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 3. 2021 č. j. X, o invalidní důchod

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované ze dne 17. 3. 2021, jímž byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 5. 10. 2020 č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod, a uvedené rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno.
2. Žalobce konstatoval, že v důsledku úrazu, ke kterému došlo 17. 6. 2010 během výkonu zaměstnání na dole v České republice, přišel o levé oko a pravé oko je oslabené. Od úrazu hlavy a zhmoždění hlavy má neutuchající a zvyšující se bolesti hlavy. Při dalších

vyšetřeních byly u něho zjištěny nemoci z povolání, a to silikóza a vazoneuróza. Má problémy s páteří způsobené výhřezem meziobratlových plotének C4/C5/C6 krční páteře s pravostranným kořenovým syndromem a výhřezem meziobratlové ploténky L5/S1 s levostranným kořenovým syndromem, oboustranný úbytek sluchu. Také u něho byla zjištěna nepravidelná kolísavá arteriální hypertenze, deprese, onemocnění tlustého střeva – Crohnova nemoc, způsobená nadměrným množstvím užívaných léků, posttraumatické bolesti hlavy, bolest rukou a nohou, v důsledku čehož nemůže normálně chodit a provádět základní činnosti. V České republice pracoval na dole Paskov. Z důvodu pracovního úrazu a ztráty levého oka 31. 3. 2012 byl propuštěn a další práci již nemohl vykonávat. V České republice celkem odpracoval 15 let v nejhorších podmínkách, ve vysokých teplotách, pod vlivem škodlivých plynů překračujících pracovní normy, také v místech, kde se vyskytovala nejvyšší prašnost vzduchu uhelným a kamenným prachem. Žalobce s napadeným rozhodnutím nesouhlasil a vyslovil názor, že v důsledku popsanych zdravotních obtíží mu přísluší právo na invalidní důchod. Veškeré nemoci, jimiž trpí, byly způsobeny prací v dolech v České republice.

3. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla zamítnutí žaloby. Citovala příslušnou právní úpravu, zjištění ze správního spisu a konstatovala, že podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí o námitkách byl posudek o invaliditě z 24. 2. 2021, kterým byl potvrzen předchozí posudkový závěr, tedy že žalobce není invalidní. ČSSZ při stanovení posudkového závěru vycházela především ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře a dalších nálezů odborných lékařů, z nichž dovodila, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je zdravotní postižení uvedené v kap. VII., pol. 4a, přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky tato hodnota zvýšila o 10 % na celkových 30 %. S ohledem na závěry uvedeného posudku žalované nezbylo než námitky podané proti prvostupňovému rozhodnutí zamítnout a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdit. S ohledem na námitky žalobce žalovaná navrhla důkaz posudkem posudkové komise MPSV ČR.
4. Ze správního spisu bylo zjištěno, že rozhodnutím ČSSZ ze dne 5. 10. 2020 č. j. X byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a s přihlédnutím k článku 46 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004. Podkladem rozhodnutí byl posudek Okresní správy sociálního zabezpečení v Karviné ze dne 11. 9. 2020, podle jehož závěru žalobce není invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %. Posudková lékařka OSSZ v Karviné uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je Crohnova choroba tlustého střeva, která má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti. Dále v Centru pracovní medicíny Karvinské hornické nemocnice bylo zjištěno, že se u žalobce nejedná o nemoc z povolání podle právních předpisů ČR a nikdy nejednalo, neboť nejde o typické RTG znaky pneumokoniózy ve smyslu př. č. 1 Nařízení vlády č. 290/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Na základě spirometrického vyšetření nebyla ventilační porucha potvrzena. Je bez desaturace, má dobrou námahovou toleranci, bez dušnosti, bez cyanózy, na CT břicha zjištěny cysty pánviček obou ledvin, bez poruchy funkce, hepatosplenomegalie. CT hlavy a mozku bez vaskulární příhody, závratě při hospitalizaci ustoupily, z neurologického hlediska bez ložiskových postižení CNS, v úvodu při závratích pozitivní Romberkův test vpravo.

Oblast C páteře jsou degenerativní diskopatie, i na LS páteři, bolestivý syndrom hlavy a páteře, bez radikulopatie. Je po oboustranné operaci karpálních tunelů, hybnost horních končetin bez patologie. Dále je poúrazově odstraněn levý bulbus, kde má oční protézu s dlouhodobou adaptací po úraze. Na RTG hrudníku jsou drobné nodulární změny intersticiální povahy a síťovité koncentrace, které byly v Polsku uznány jako známky pneumokoniózy jako choroba z povolání, v ČR nebyly přiznány. Na dolní končetině a na USG pravého kolene provedena punkce bez blokace kloubů, je algická chůze, jinak pravý kloub kompaktní, stabilizovaný, postranní vazy funkční. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je tedy výše uvedené zdravotní postižení dle kap. XI, oddíl C, pol. 4a přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 %. Posudková lékařka vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu zvýšila tuto hodnotu podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky o 10 % na celkových 30 %.

5. Proti označenému rozhodnutí ČSSZ ze dne 5. 10. 2020 podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 17. 3. 2021 tak, že námitky zamítla a rozhodnutí ČSSZ ze dne 5. 10. 2020 potvrdila. Žalovaná vycházela z posudku o invaliditě vypracovaného posudkovým lékařem LPS ČSSZ ze dne 24. 2. 2021, v jehož posudkovém závěru se uvádí, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je stav po traumatické ruptuře levého bulbu. Žalobce vidí jen na pravé oko, které je lehce slabozraké. Jde o zdravotní postižení uvedené v kap. VII., položka 4a, příl. k vyhl. č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity, a stanovila míru poklesu pracovní schopnosti dle uvedené kapitoly a položky ve výši 20 %, kterou navýšil podle § 3 citované vyhlášky o 10 procentních bodů na celkových 30 %. Posudkový lékař LPS ČSSZ dospěl k závěru, že žalobce je schopen vykonávat výdělečnou činnost s podstatně menšími nároky na tělesné a smyslové schopnosti v menším rozsahu a intenzitě. Pracovní omezení spočívá ve vyloučení práce fyzicky těžké, v prašném prostředí a v nepříznivých klimatických podmínkách s vyloučením práce v rizikových provozech, např. ve výškách, nad hloubkami, u pohyblivých strojů a řízení vozidel v pracovněprávním vztahu. Schopnost rekvalifikace je zachována.
6. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 9. 11. 2021, který si zdejší soud vyžádal v tomto řízení, bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. k datu 17. 3. 2021, žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Posudková komise zasedala ve složení předsedkyně komise MUDr. J. Č., další lékařkou byla MUDr. J. S. s odborností neurologie, v komisi byla dále tajemnice Bc. T. E.. Z posudku se podává, že žalobce jednání posudkové komise nebyl přítomen. Posudek obsahuje výčet všech podkladů, lékařských nálezů, z nichž posudková komise vycházela, diagnostický souhrn, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů. Dle posudkové komise rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je Crohnova choroba bez projevů malnutrice s prokázanými ulceracemi tlustého střeva bez doložených odchylek v laboratorních nálezech. Posudková komise hodnotila pokles pracovní schopnosti dle kap. XI., oddílu C, položky 4a přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., horní hranicí 20 %, který navýšila o 10 % na celkových 30 %. K námitkám žalobce posudková komise uvedla, že prostá oboustranná silikóza plic je s velmi lehkým snížením plicních funkcí (spirometrie 9/2011: F 88,9 %, FEV1 102,3 %,

PEF 108,9 %). Podle propouštěcí zprávy z plicního oddělení z Jelenie Góry ze dne 19. 3. 2019 nebyly dle spirometrie zjištěny ventilační obstrukční poruchy. Dle posudkové komise se nejedná a nikdy se nejednalo o nemoc z povolání dle právních předpisů v České republice. V minulosti 30 let byl žalobce závislým kuřákem. Postvibrační neuropatie středového nervu vpravo senzomotorická, vlevo čistě senzitivní, dle českých předpisů se nejedná o chorobu z povolání. Ztráta jednoho oka při normálních zrakových funkcích na druhém oku je hodnocena 20 procentním poklesem míry pracovní schopnosti. Na úrazovou ztrátu levého oka je žalobce dlouhodobě adaptován. Dle posudkové komise je žalobce schopen práce s podstatně menšími nároky na tělesné schopnosti v menším rozsahu s využitím dosaženého vzdělání, znalostí a zkušeností. Má zachovanou schopnost rekvalifikace.

7. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou v této věci bylo posouzení zdravotního stavu žalobce. Soud byl proto povinen vyžádat si odborný lékařský posudek. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR prostřednictvím svých posudkových komisí, jak plyne z ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a zachované pracovní schopnosti žalobce, ale také k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí. Posudkový závěr by měl být náležitě zdůvodněn, aby byl přesvědčivý i pro soud, který nemá, a ani nemůže mít, odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity závisí především (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Ads 23/2018-37).
8. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného zdravotního postižení pod příslušnou položku vyhlášky o posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu žalobce podle vyhlášky o posuzování invalidity.
9. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.
10. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a

přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 13/2003-54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.

11. Krajský soud při hodnocení posudku posudkové komise MPSV ČR v Ostravě dospěl k závěru, že posudek je úplný a přesvědčivý. Posudková komise přesvědčivě vysvětlila, jaké zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, včetně jeho hodnocení v rámci kategorizace dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Současně vysvětlila, jak byly při posuzování invalidity žalobce zohledněny jeho další zdravotní potíže a profesní zařazení. Posudek PK MPSV ČR v Ostravě se shoduje se závěrem posudku lékaře České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 2. 2021, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je Crohnova choroba bez projevů malnutrice s prokázanými ulceracemi tlustého střeva bez doložených odchylek v laboratorních nálezech. Jde o zdravotní postižení dle kap. XI., oddílu C, položky 4a přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., a posudková komise dle této kategorizace hodnotila pokles pracovní schopnosti horní hranicí 20 %, kterou navýšila podle § 3 odst. 1 o 10 % na celkových 30 %. U žalobce se tedy k datu vydání napadeného rozhodnutí, tj. k 17. 3. 2021 nejednalo o žádný stupeň invalidity. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Vzhledem k tomu, že u žalobce v takovém rozsahu pokles pracovní schopnosti prokázán nebyl, není možno žalobce považovat za invalidního k datu vydání napadeného rozhodnutí i přes zjištěný dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav.
12. Při přezkoumání rozhodnutí soud respektoval ust. § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s., zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů.
13. Soud na základě shora uvedeného žalobu jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
14. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 21.12.2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje